Nábot a Achab

Původ materiálu
Marta Sedláčková
Pořadí v lekci
21

Téma

Boží spravedlivý proti zvrhlé moci

Cíl

- Děti uslyší o Nábotovi, který stojí v rozhodování koho poslouchat: mocného křičícího krále, nebo tichý Boží hlas?
- Děti uvažují o pojmu dědictví. Na příběhu Nábota uslyší, jak bylo pro Izraelce důležité dědictví půdy po otcích. Zkouší argumentovat v roli Nábota.
- Děti uvažují nad otázkami odporu proti zlu, pracují s biblickým textem.

Pro učitele

Biblický text: 1Kr 21–22; pro kontext 1Kr 20.

Výkladové poznámky

- V kapitolách 20 a 22 se líčí **Achabovy boje** s národem Aramejců. Je příznačné, že si král platí svoje vlastní proroky, kteří mu neváhají prorokovat podle toho, jak si přeje. Vždy se ale najde prorok, který mu zvěstuje Hospodinovo slovo (a není to jen Elijáš, ten se objeví v případě Nábota). Achab se Božím slovem řídí, jen pokud mu to vyhovuje. Pokud mu to není podle mysli, stále hledá způsob, jak se mu vyhnout. Po vyhraných bojích s Aramejci (1Kr 20 — malé množství zvítězilo nad velkým, šlo o Boží zásah) neměl projevit s jejich králem žádný velký soucit, čili měl se přestat paktovat s utlačovatelem — Achab ale na základě smlouvy o byznysu (1Kr 20,34) aramejského krále klidně propustí. Je prorokem za toto rozhodnutí kritizován. Achab však nesnese odporování, kritika ho nepřiměje k pokání, vyvolá u něj jen rozmrzelost. To je situace, ve které se odehrává příběh o Nábotovi a jeho vinici.
- O **Nábotovi Jizreelském** nevíme nic víc, než je zapsáno v tomto jednom příběhu. Jeho odpor králi není umanutost nebo neochota měnit něco, co „bylo vždycky“. Nábot chce

dodržet smlouvu s Hospodinem! Je spravedlivý, věrný, statečný, o Boží věc zápasící. Spravedlivý někdy viditelně nevyhrává, ale to neznamená, že nestojí na správné straně.

- **Dědictví po otcích** byl hmatatelný podíl na zemi dobré a prostorné, dar od Hospodina, přidělený skrze los (viz Joz 13,6). S tím bylo spojeno požehnání i úkol. (Např. Dt 15,4 — *Ať není u tebe potřebného, neboť Hospodin ti bohatě požehná v zemi, kterou ti Hospodin, tvůj Bůh, dává do dědictví, abys ji obsadil.* Nebo Dt 19,10 — *Ve tvé zemi, kterou ti dává Hospodin, tvůj Bůh, do dědictví, nebude prolévána nevinná krev, abys nebyl vinen prolitou krví.*)

  Achab nenabízí dobrý obchod, ale porušení smlouvy s Hospodinem. Vyprávění rozšiřuji právě o ten úkol (starat se o potřebné, ponechání zbytků hroznů pro chudáky), přestože to přímo v biblickém textu nestojí, ale jde mi o pochopení toho, že Nábot trvá na Boží smlouvě, nikoliv lpí na majetku.

- Achab chce zničit dobře zakořeněnou **vinici v Jizreelu** (Jizreel — Bůh vysel), totiž to, co váže lidi k Bohu, co má hlubší kořeny než momentální svévole, móda, byznys. Vinice je v Písmu také obrazem Božího lidu. Naopak zelinářská zahrada, to je ozvuk Egypta, kde je sice pórek a cibule, ale žije se tam v otroctví.
- Achab jako malé dítě kope nožičkama, že nedostal, co chtěl, ale neodvažuje se řády porušit. To jeho manželka **Jezábel** takové zábrany nemá — pro ni je jasné, že králi by neměl nikdo odporovat, sebe i Achaba staví na místo Boží (v.7 já sama [!] ti dám vinici). S Achabovým svolením rozjede **zinscenovaný monstrproces**. Vše se děje v Achabově jménu (pečetě). Soudní moc (stařešinové a šlechtici) je zrůdně poslušná, dva svědci jsou falešní — to, co mělo sloužit spravedlnosti, se zaprodalo zvrhlé moci. Perfektně je zvládnuta i propaganda: je vyhlášen půst, jako by bylo třeba pokání, protože někdo něco závažného spáchal. Nábot je křivě obviněn, že se zlořečil Bohu i králi. Jezábel chytře zneužije Boží zákon (Lv 24,16) a jakýkoliv odpor proti králi interpretuje jako odpor proti samému Bohu. Nábotův život skončí potupnou smrtí za hradbami.
- Na scénu vstupuje **prorok Elijáš** — s králem se setkává přímo na vinici a staví mu před oči to, co provedl. Achab požádal, zabil, ukradl. Celoživotně porušuje Boží smlouvu.
- Nyní je postaven před **Boží soud**. Pokud Elijáš prorokuje (v. 21), že Bůh na Achaba uvede zlo, vymete ho a vyhladí (odsekne), znamená to, že nemá budoucnost ten, kdo chtěl svou moc a osud Izraele zajistit modlářstvím, svévolí a bezprávím. Elijáš vyhlašuje trest: co přivodil Nábotovi, to se králi vrátí. Achab kupodivu **činí pokání** (čteme to o něm poprvé), proroctví není tedy nezvratný osud, ale nabídka k obrácení. Vidíme zde názorně, že Bůh dává člověku možnost, aby svých hříchů litoval, změnil se.
- **Smrt v boji**: Brzy ale Achab opět odmítá z Božího zvěstovaného slova vyvodit důsledky (22,9–28). Do bitvy přece vyjede, v přestrojení, ale zbloudilý šíp ho dostihne. Podrobnější

výklad ve starší přípravce Achabův konec. Sám si volí svůj konec: „kdo čím zachází, tím také schází“. Kdo si vyvolil jako svého zaměstnavatele hřích, dostane jako výplatu smrt (ad Ř 6,23).

Závěr Achabova života pojímáme stručně, jako konstatování.

Úskalí

- Achab je v případě Nábota odpovědný, i když do děje sám aktivně nevstupuje, ale nechává to na Jezábel. Není o nic méně hrozný než ona. Odpovědní jsou však i další, kteří se podílejí na Nábotově odsouzení.
- Nezdůrazňovat, že se vše naplnilo podle proroctví — proroctví není předpověď nezvratného osudu, ale je vždy výzvou pro toho, kdo Boží slovo slyší. Bůh dal Achabovi možnost změnit své jednání i smýšlení, avšak Achab ji nevyužil nijak dlouhodobě. Zase se zařídil po svém. V boji byl zabit ne proto, že to Elijáš předpověděl, ale proto, že do boje přes varování vyjel.
- Proč se Boží slovo stane k Elijášovi, až když je Nábot zabit? Boží tichý a jemný hlas mluví stále, když však Boží lid neposlouchá a přehluší ho, tak se ke slovu dostane zlo, chamtivost, nenávist. Pak Bůh posílá svého proroka, aby zaznělo silně a zřetelně, kde je pravda, a aby připomínal všechny, kdo zlu odolali. My máme tendenci Boží slovo k člověku stále vidět nějak nadpřirozeně, že nám se to nemůže stát, že to je mimo normální zkušenost. Ale co když jsou proroky ne ti, kdo mají mimořádnou zkušenost s přijetím Božího slova, ale ti, kdo Božímu slovu (v Písmu, v událostech) naslouchají s mimořádnou otevřeností a ochotou podle něho jednat?
- Příběh obsahuje základní situace, které děti znají nebo by mohly znát: odpor někomu výše postavenému, který nemá pravdu; zaujetí stanoviska k tomu, že se někde děje zlo; řetězec odpovědnosti za zlo — to jsou všechno situace, které se běžně mohou stávat ve škole. Je to velká příležitost o tom s dětmi mluvit, zároveň k tomu děti potřebují znát rámcově příběh, pravděpodobně proto budeme v časové tísni. Vyprávění lze pojmout velmi stručně, vlastně jen kostru příběhu.

Pro děti

Předškoláci

Vyprávění pro předškoláky obsahuje jen první část příběhu — zdůrazňuje Nábotovu věrnost smlouvě s Hospodinem, která se prakticky projevuje tak, že nechce prodat dědictví po otcích. Aby to bylo trochu zřetelnější, oč ve smlouvě jde, rozšířili jsme vyprávění o motiv soucitu

s druhými (ad Lv 19,10 — nechat na vinici hrozny pro chudáky a hosty). Pokud byste se soustředili na téma Nábotovy věrnosti se staršími dětmi, můžete v příběhu dále pokračovat otázkou, zda má Nábot vytrvat, i když mu hrozí smrt.

Komu naslouchátе? Koho posloucháte? Kdo vám radí? *(Maminka, tatínek, babička, někdy také kamarádi…)* A už vás někdy naváděl někdo k něčemu zlému, k nějaké nepravosti? Toho taky posloucháte? Dnes si budeme vyprávět o tom, že je důležité vědět, komu je dobré naslouchat, kdo radí k dobrému.

Byla jednou jedna vinice *(obrázek vinice či hnědý šátek, na něm např. chuchvalce zelené vlny, listy vystřižené z papíru apod.)*. Ta vinice patřila Pánu Bohu. Stejně jako mu patří celá země, se vším, co je na ní.

Pán Bůh vinici půjčil jednomu muži a řekl mu: „Tuto vinici máš ode mne, bude patřit tobě, tvým dětem a pak jejich dětem. Nikomu ji neprodávej. Pamatuj si, že ji máš ode mě, dobře ji obdělávej a nezapomeň dát trochu hroznů těm, kdo nemají nic.“

Ten muž, kterému patřila vinice, se jmenoval Nábot. *(Postavíme do vinice postavičku; obrázek muže — nejlépe oboustranný, aby se dal otáčet obličejem doprava i doleva apod.)* Dobře se staral o vinici a vinice mu dávala hrozny. Po vinobraní vždycky nechal některé hrozny na keřích, aby si je mohli otrhat ti, kdo měli hlad. Nábot poslouchal to, co mu Bůh říkal — chodil do kostela a tam si často připomínal, že jeho vinice je velký dar od Pána Boha a že se má o ten dar podělit s hladovými a chudáky. *(Na jednu stranu vinice dáme např. obraz kostela, nebo vinné hrozny, pohár/kalich a chleba — cokoliv, co by symbolizovalo Boha, případně příkaz k soucitu s druhými. Postavičce Nábota můžeme dát do rukou hrozen.)*

K Nábotovi na vinici jednou přišel král Achab. *(Postavička může mít nějaké výhružné gesto.)* Toho už známe. Král nenaslouchá Bohu jako Nábot. Král chce hlavně mít pro sebe, co se mu zlíbí. *(Postavičku krále dáme na druhou stranu vinice — Nábot tak stojí mezi Achabem a Bohem, otáčíme ho obličejem k jedné nebo druhé straně.)*

„Nábote, dej mi svou vinici, já jsem král!“ Má Nábot poslechnout? Bude Nábot poslouchat krále, který má velikou moc, který mu může i ublížit, ale navádí ho k něčemu zlému, nebo Boha? Nábot naslouchá tomu, co mu řekl Bůh. *(Otočíme postavu obličejem k druhé straně.)* Vzpomíná si. Co se to tak často vypráví v kostele? Nábot ve svém srdci ví, že vinice je dar od Boha, o který se má starat. *(Opět otočíme ke králi.)*

„Králi, vinici ti nedám. Vždyť je to dar od Boha, nemůžu ti přece dát dar, který jsem dostal od Boha.“

„Tak Nábote, víš co, já ti ji zaplatím. Hodně peněz ti za ni dám!“ Má Nábot poslechnout? *(Opět otočíme obličejem k druhé straně.)* Co si to tak často vyprávějí v kostele? Že se má dělit o to, co vypěstuje, pomoci těm, kdo nemají nic. Jak by to asi Nábot bez vinice dělal, o co by se dělil?

„Králi, vinici ti neprodám. Vždyť je to dar od Boha. A kdybych neměl vinici, jak bych se mohl starat o ostatní lidi, nakrmit je a pomoci jim?!“

„Ale já tu vinici chci! A chci a chci! Nechci pomáhat druhým, chci mít hezkou zahradu s velkou zdí. Ostatní nemám rád.“ Král Achab neposlouchá, co mu říká Nábot. Král Achab nenaslouchá ani Bohu. Zacpal si uši. Neslyší nic. Jen dupe nohama. „Chci a chci a chci. Já, já, já!“ *(Otočte postavu Achaba od Nábota, od Boha.)*

Koho má Nábot poslouchat? *(Můžete zde dětem nechat prostor, aby řekly, co si myslí a proč.)* Rozzuřeného a křičícího krále Achaba? A nebo tichý Boží hlas, který mu v srdci říká, co je správné? To, co mu král Achab navrhoval, nebylo dobré. Král má zacpané uši a srdce jako z kamene. Spáchá ještě mnoho zlého. Myslí si, že se všechno dá koupit nebo zařídit, a na druhých mu nezáleží. Nábot si však vybral dobře koho poslouchat. Poslouchal dobré rady, které byly od Pána Boha, a podle toho taky pomáhal druhým. Byl statečný, protože odporoval králi. Vinice přece patří Bohu. Celá země patří Bohu. Nábot taky patří Bohu. Nikdo si nemůže koupit, co patří Bohu. Nikdo nemá právo zničit to, co patří Bohu.

Pomůcky: Postavičky nebo obrázky — Nábot a Achab, obrázek vinice nebo hnědý šátek, apod.

Mladší školní děti

Povídání na začátku může zabrat hodně času, nevadí — pokud si děti uvědomí hodnotu předávaných věcí. Je to odrazový můstek k tomu, abychom se dostali k hodnotě předávaných nemateriálních věcí — tradici, a také pochopili, proč bylo pro věrného Izraelce nemyslitelné prodat půdu. Dědit něco ovšem neznamená automaticky přijímat něco pozitivního — ať už se jedná např. o staré oblečení nebo nefunkční vzorce chování. Pozor také na zúžení významu dědit, pokud by se začalo geny, fyzickým předáním — do toho by se pak nevešla tradice, předávání hodnot apod. S pokládáním otázek nespěchejte, nechte dětem čas. Na otázky nejsou „správné“ odpovědi — správné jsou ty, které děti vymyslí. Nemusíte klást všechny; tak, jak jsou zapsány, mají ovšem určitou logiku, vývoj.

Rozhovor: Už jste něco zdědili? Oblečení po starších sourozencích, kolo po sousedovi? A měli byste radši nové, nebo zděděné? V čem je lepší nové a co je dobré na zděděném?

Máte v rodině něco, co se předává, dědí z generace na generaci? Krásný nábytek, šperk, dům, pole? Vyměnili byste to za něco nového? Proč lidem záleží na takových věcech, přestože jsou třeba staré? Jsou s takovým dědictvím spojené také nějaké úkoly, povinnosti? Co by se ztratilo,

o co bychom přišli, kdyby se věc rozbila, prodala, kdyby ji někdo ukradl?

A dědíme také jiné věci, které se nedají koupit? *(Děti asi nejdřív napadne — podoba, vlastnosti, geny.)* Předáváme si také věci, které nejsou vidět? Existuje ve sboru něco, co si předáváme jako dědictví? *(Pokud dostaly děti ve shromáždění zabalenou Bibli, mohou ji právě zde rozbalit.)*

Shrnutí / most k vyprávění: Takovým drahocenným dědictvím, pokladem, který si předávali z otce na syna, byla pro Izraelce půda. Pozemek, kus země, který dostali, když přišli do země zaslíbené. Možná si pamatujete, že ho dostali přidělený losem. Nemohli si vybírat, byl to totiž dar od Boha. A s tím darem se pojil také úkol — nejen dobře obdělávat zemi, ale taky zachovávat právo a spravedlnost a být milosrdný k druhým lidem, opatrovat ty nejzranitelnější. Nebylo dovoleno půdu prodat, zbavit se jí.

Scéna: Děti po takovém rozhovoru mají dostatek argumentů a znalostí, abyste mohli sehrát scénku. Učitel bude Achab (koruna, plášť), další dítě či děti Nábot (představte ho, vysvětlete, že má vinici po předcích vedle královského paláce), můžete se jako Achab ptát postupně všech dětí. „Nábote, líbí se mi tvoje vinice, vyměním ji za jinou, co?“ Stupňujte naléhání — napřed vysvětlujte — chci tam mít zeleninu, pak navrhujte — zaplatím, zaplatím hodně, opravdu hodně, pak začněte vyhrožovat, nejdříve jemně, až nakonec navrhněte variantu, že by se Nábotovi taky mohlo něco stát; vztekle odejděte.

Po scénce zas odložte rekvizity (vystoupení z role), sedněte si, — mluvte s dětmi: Bylo to těžké odporovat? Někomu, kdo je starší než vy? Kdo je ve vyšší pozici? Vzpomněli jste si na všechno, čím jste chtěli oponovat? Vzdal to někdo? Měl někdo strach? Taková situace je velmi těžká a náročná, spousta lidí by to vzdala. Nábot se drží Božích přikázání. Král Achab je porušuje a chce, aby je Nábot porušil také.

Dovyprávějte příběh: Nábot Achabovi odporoval. Vysvětloval mu, že vinici nemůže vyměnit ani prodat, že je to totiž dědictví, vzácný poklad, který dostal od Boha (můžete použít to, co říkaly děti ve vstupním rozhovoru — s dědictvím se pojí vzpomínky, připomíná to důležité věci, je to můj úkol atd.).

Achab přišel domů velmi rozmrzelý, nemluvil, nejedl. Jeho žena k němu přišla: „Co ti je? Nějaký problém, že tu tak vzdycháš?“ „Když ten Nábot mi nechce prodat tu vinici, slušnou cenu jsem mu nabízel, přemlouval, je to ale paličák!“ Jezábel se ušklíbla: „A to jsi král?! Dívej, jak se to dělá! Do týdne je vinice tvoje!“ A Jezábel rozjela ďábelský plán: Starostovi a radě města napsala dopisy s Achabovou pečetí. Stálo v nich: „Svolejte soud a odsuďte Nábota k smrti. Navrhuju, abyste si našli falešné svědky, kteří vypoví, že zle mluvil proti Bohu i proti králi. To by mohlo na trest smrti stačit.“ Rada města se starostou v čele udělala přesně to, k čemu je

královna Jezábel naváděla. Falešní svědci svědčili proti Nábotovi, veřejný soud ho odsoudil. Nábot byl ukamenován. Ani trochu nezaváhali. Ani trochu neodporovali. Kam se poděla jejich věrnost Božím zákonům? Měli strach?

Jak to Jezábel naplánovala, tak se do puntíku stalo. Starosta poslal do paláce vzkaz: „Nábot byl ukamenován k smrti.“ Jezábel si mnula ruce a Achab se hned vydal na vinici, aby ji osobně obhlédl. Na vinici však Achab potkal Elijáše. „Zabil jsi Nábota, který byl věrný Bohu až do smrti. Zabíráš teď jeho vinici a myslíš si, že je to tak v pořádku. Donutil jsi lidi falešně svědčit a nepravdivě odsoudit a přijde ti to normální. Léta odvádíš lidi od Boha a pořád si připadáš jako král. Tomu teď bude konec. Bůh chce za tím udělat jednou provždy tečku.“

Co se stalo pak? Co udělá Achab, který si nikdy z Elijáše a Boha nic nedělal? (Můžete dětem nechat doplnit.) Představte si, Achab se vyděsil a bylo mu to opravdu líto. A Bůh to viděl a trest odložil. Brzy však Achab vyjel svévolně do bitvy. Tam ho dostihl zbloudilý šíp a Achab zemřel.

Nábotovo jméno a jeho příběh spravedlivého člověka, který se celým srdcem držel Božích zákonů, ale známe a připomínáme si ho dodnes. Povzbuzuje nás. Je to naše dědictví.

Aktivita: Kreslíme velký hrozen (velké kuličky), do nich děti píšou nebo kreslí, co dobrého zdědily a co by chtěly předat svým potomkům.

Pomůcky: Rekvizity pro krále Achaba — koruna, plášť. Případně Bible zabalená v šátku jako poklad.

Starší školní děti

Tři různé možnosti rozhovoru, vlastní práce. Možno návazně, případně vybrat jen jednu. Pokud vybereme pouze druhou nebo třetí variantu a děti příběh neznají, je třeba ho stručně převyprávět.

Starší děti mohou pracovat s textem Písma, z kterého získávají informace o příběhu. Dále uvažují nad tím, kdo je odpovědný za Nábotovu smrt.

Elijáš seděl ve svém domě, když přiběhl zděšený soused. „Elijáši, Elijáši, víš, co se stalo v Jizreelu?! Strašlivá věc! Ukamenovali Nábota! Prý se rouhal Bohu, ale to nemůže být pravda, vždyť to je jeden z nejzbožnějších lidí, které znám! Na veřejném soudu v bráně proti němu vystoupili dva lidé, kteří to potvrdili. Dva nezávislí svědci! A soud, soud, který dbá na spravedlnost, ho odsoudil. Elijáši, řekni mi, proč a jak se to stalo?“ Elijáš se sousedem vyběhli ven, musejí zjistit, co se vlastně stalo.

Děti mají zjistit, proč byl Nábot odsouzen. Jaké okolnosti k tomu vedly, byl-li Nábot skutečně rouhač, případně kdo za jeho smrt nese odpovědnost. Pracují s textem 1Kr 21,1–16. Může za to Achab, Jezábel, falešní svědci, starší města? Může si za to Nábot sám? Ptejte se dětí, připomeňte/vysvětlete jim, co znamenalo „dědictví otců“. Každé osobě je možno přiřadit obhájce, který ji hájí, ostatní se naopak snaží dokázat jejich vinu. Příběh je řetězcem zla, které nikdo nechce zastavit, každý se v tom nějak omočí. Pevně stojí pouze Nábot. Využít můžete pracovní listy Z. Šorma.

Děti uvažují nad smysluplností přímého odporu zlu a jeho cenou

Elijáš se sousedem sedí v domě, bezmyšlenkovitě jedí večeři, protože dnes nemají opravdu na nic chuť. Soused se Elijáše ptá: „Proč se to stalo? Má vůbec cenu takhle odporovat králi, když člověka čeká za to smrt? Zmůže takový odpor něco, má to smysl?“ Uvažujte s dětmi, co byste odpověděli na Elijášově místě. Můžete zapisovat argumenty pro a proti. Zahrajte jako divadlo.

Děti uvažují nad možnostmi, jak se postavit ke zlu, které se nestalo přímo nám

„Co máme teď dělat? Co uděláš ty, Elijáši?“ Co má člověk dělat, když se o něčem takovém doví? Má nějaké možnosti? Co udělá Elijáš? Nechte děti o tom mluvit. Odpověď je možno najít ve v. 17nn. Říkám si, že nevíme, jak se slovo Hospodinovo stalo k Elijášovi — možná, že mu nějaký jeho soused řekl, že by přece jako prorok měl jít za Achabem a postavit mu před oči jeho hřích. A Elijáš to uslyšel jako Boží oslovení. Mohlo to proběhnout zcela obyčejně, může se to stát i nám. Každopádně Elijáš šel.

Pomůcky: Papíry, tužky.

Přesah

Všimněte si, jak se zinscenovaný proces Nábotův podobá procesu Ježíšovu!

Liturgie

Biblický text k zapamatování

Já však chci být ustavičně s tebou, uchopils mě za pravici, povedeš mě podle svého rozhodnutí a pak do slávy mě přijmeš. (Ž 73,23–24)

I když půjdu roklí šeré smrti, nebudu se bát ničeho zlého, vždyť se mnou jsi ty. (Ž 23,4)

Rituál

Každou postavu může provázet jedna píseň, kterou můžete zpívat nebo její část skandovat. U Elijáše navrhujeme *Čest dej* (Svítá 37) nebo *To já, ó Pane můj, půjdu, když mě posíláš* (Svítá 331).

Stopy: Elijášovy příběhy může spojovat také velký plakát se stopami, viz Přesah z úlohy č. 18.

Okénko do bohoslužeb

Farář může dětem předat starou Bibli (pokud takovou sbor má, ale není nutné, stačí Bible jako taková), zabalenou v šátku. Předává jim poklad, který sbor opatruje. V NŠ si budou vyprávět právě o takovém předávaném pokladu. (Rozbalit ho mohou ve chvíli, kdy se dostanou k otázce, zda se ve sboru předává něco jako vzácné dědictví.)

Modlitba

Pane Bože, prosím tě, dej, ať hájíme vždycky pravdu. Když můžeme zabránit něčemu zlému, ať máme sílu se ozvat. A když slyšíme, že někdo někomu ubližuje, třeba ve škole, ať se ho zastaneme. Buď s námi ve škole, doma i v kostele. Amen.

Odkaz na pracovní list
20 Nábotova vinice
20 Nábotova vinice - st
Kam dále
Šeráková, Martina: Nábotova vinice (starší přípravka z cyklu Pozvání na cestu)
Lavická, Anna: Achabův konec (starší přípravka z cyklu Pozvání na cestu)
Alena a Jan Tkadlečkovi: Deváté přikázání: nevydáš proti svému bližnímu křivé s…
Odkaz na píseň
Kde, Pane, jsi (SV143)
Můj Pán všechny svolá ráno, až se rozední
Proč jen mlčíš, Pane
Cílová skupina
Mladší školní
Předškolní
Starší školní
Katechetické cykly
Dál přece nejdeme sami II (Od Samuele k Šalomounovi + Od Elijáše k mesiášovi)
Biblický odkaz (kat)
1 Královská 21–22
1 Královská 20